

Projectplan

Fraudebestendigere regelgeving

Versie 0.9

Datum	28 januari 2013
Status	Concept

1 Projectdefinitie

1.1 Aanleiding

Dit project vindt plaats binnen het programma rijksbrede aanpak fraude. De directe aanleiding voor dit programma is de recente ervaring met fraude op het gebied van individuele inkomensoverdrachten en subsidies, gecombineerd met het inzicht dat een sluitende aanpak ervan alleen in gezamenlijkheid kan worden gerealiseerd.

Eén van de hoofdrichtingen binnen de rijksbrede aanpak fraude is het bevorderen van de fraudebestendigheid van regelgeving. Regelgeving die minder ruimte biedt tot fraude en misbruik is een belangrijk preventief middel en vermindert de druk op fraudebestrijding in toezicht, handhaving en opsporing. Het bevorderen van de fraudebestendigheid is daarmee een zaak van alle departementen, maar met name van die ministeries die gaan over regelgeving die geldstromen van de overheid naar burgers of bedrijven betreft.

Opdrachtgever van dit project is de ministeriële commissie fraude, onder voorzitterschap van de minister-president. De minister van Veiligheid en Justitie is coördinerend minister van de ministeriële commissie fraude en ook eerste opdrachtnemer van dit project.

1.2 Probleemstelling

De kansen voor fraudeurs liggen voor het oprapen als regelgeving fraudegevoelig is. Fraudebestendige regelgeving is daarom de beste remedie, ook om de dure en schaarse capaciteit van handhaving gericht in te kunnen zetten op zware vormen van fraude en niet op misbruik of fraude die in een eerder stadium tegengehouden had kunnen worden.

De fraudebestendigheid van regelgeving is in sommige gevallen onvoldoende gebleken. Wat ontbreekt is een werkwijze die ervoor zorgt dat er in de ontwerpfase voldoende rekening wordt gehouden met mogelijke frauderisico's in de op te stellen wet, en die ervoor zorgt dat deze risico's voldoende en tijdig worden betrokken bij de ambtelijke en politieke besluitvorming. Daarnaast ontbreekt het aan een systematiek van tussentijdse signalering die ervoor zorgt dat onvoorziene omstandigheden en gelegenheden om met een regeling te frauderen aan het licht komen.

1.3 Doelstelling

Doel van dit project is te komen tot een werkwijze die bijdraagt aan de totstandkoming van fraudebestendigere regelgeving. Die werkwijze bestaat uit de volgende onderdelen:

- Nieuwe regelgeving wordt beter en explicieter getoetst op frauderisico's;
- In een vroeg stadium van het ambtelijke en politieke besluitvormingstraject worden expliciete keuzes gemaakt ten aanzien van geconstateerde frauderisico's;
- Frauderisico's in bestaand beleid en wet- en regelgeving worden beter gesignaleerd en opgevolgd.

1.4 Resultaten en tussenresultaten

A) Er is een ex ante toetsingssysteem die expliciet aandacht besteedt aan frauderisico's, bestaande uit de volgende onderdelen:

1. Een op inhoud en que proces doorontwikkeld IAK, zodat de fraudebestendigheidstoets daarin een meer herkenbare plaats krijgt en de instrumenten en informatie die daarop betrekking hebben meer worden gebundeld en gestroomlijnd;
2. Een aanpassing van het proces waardoor bij wet- en regelgeving waarbij een substantiële geldstroom van overheid naar burger en bedrijfsleven in het leven wordt geroepen, beoogde uitvoerders en handhavers tijdig en meer dan voorheen door de verantwoordelijke bewindspersoon worden betrokken bij het in kaart brengen van de mogelijke frauderisico's;
3. Een aanpassing van het proces zodat in een vroeg stadium van het ambtelijke en politieke besluitvormingstraject expliciete keuzes worden gemaakt ten aanzien van geconstateerde frauderisico's.

B) Er is een ex post toetsingssysteem waardoor fouten, misbruik en fraude aan het licht komen en worden opgevolgd. Deze systematiek bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Een systematiek die leidt tot het periodiek en systematisch uitvragen van signalen die duiden op fouten, misbruik en/of fraude, in geval van regelgeving die substantiële geldstromen van overheid naar burger en bedrijfsleven betreft;
2. Een professionaliseringsslag rond de bestuurlijke dossiers die leidt tot een hogere kwaliteit en tot een scherpere definiëring van het proces rond het opstellen, aanbieden en opvolgen van deze signalen.

1.5 Afbakening

Het project eindigt op 31 december 2014. Het projectteam streeft naar de ontwikkeling van instrumentarium dat door alle departementen wordt gebruikt en denkt na over de bevordering van het gebruik. Uiteindelijk is het gebruik van de instrumenten en de fraudebestendigheid van regelgeving de verantwoordelijkheid van de betreffende bewindspersonen.

2 Projectaanpak

2.1 Fasering

Product A1 – Doorontwikkeling IAK (Trekker: VenJ/WKB -)

Fase 1 – Inventarisatie en afstemming over vorm, inhoud en wijze van uitvoeren van de fraudebestendigheidstoets

- a. Interdepartementale inventarisatie (februari 2014)
- b. Inventarisatie visie experts op aanscherping van de Tafel van Elf in IAK (maart 2014)
- c. Inhoudelijke bespreking van de fraudebestendigheidstoets in het Interdepartementaal Overleg Wetgeving en Juridische Zaken (april 2014)

Fase 2 – Uitwerking en oplevering

- a. Verwerken inzichten uit inventarisatie (mei 2014)
- b. Fraudebestendigheidstoets gereed voor aanbidding aan de MC aanpak fraude (juni 2014)

Fase 3 – Implementatie

- a. Aanpassen van de elektronische versie van het IAK na afstemming in de IAK-redactieraad. De aangepaste versie van het IAK wordt vastgesteld door de Ministerraad. Promoten van de fraudebestendigheidstoets onder de gebruikers (tweede helft 2014)

(Producten A2, A3 worden gezamenlijk ontwikkeld)

Producten A2 en A3 - Een aanpassing van het wetgevingsproces met een tweeledig doel: het faciliteren van expliciete keuzes in het ambtelijke en politieke besluitvormingstraject ten aanzien van geconstateerde frauderisico's en het beter betrekken van uitvoerders en handhavers. (Trekker: VenJ/DRC -)

Fase 1 – Vaststellen en uitwerken van mogelijke oplossingsrichtingen

- a. In werkgroep bespreken van mogelijke alternatieven en hun kenmerken (februari 2014)
- b. Nadere richting van DG-overleg op basis van eerste bespreeknotitie (maart 2014)

Fase 2 – Advisering omtrent definitief voorstel

- c. Bespreking in hoofdenoverleg, DG-overleg (april-mei 2014)
- d. Advisering MC (juni 2014)

Fase 3 – Implementatie (uiterlijk eind 2014)

Product B1 – Periodieke fouten- en misbruiksignalering (Trekker: VenJ/DVB:)

Fase 1 – Vaststellen en uitwerken van mogelijke oplossingsrichtingen

- a. In werkgroep bespreken van mogelijke alternatieven en hun kenmerken (januari 2014)
- b. Nadere richting van DG-overleg op basis van eerste bespreeknotitie (februari 2014)

Fase 2 – Advisering omtrent definitief voorstel

- c. Bespreking in hoofdenoverleg, DG-overleg (maart-april 2014)
- d. Advisering MC (mei 2014)

Fase 3 – Implementatie (uiterlijk eind 2014)

Product B2 – Professionalisering Bestuurlijke Dossiers (Trekker: VenJ/DVB:)

Fase 1 - Vaststellen aangescherpte procedure voor opstellen, routing en opvolging bestuurlijke dossiers:

- a. In werkgroep met VenJ/DGRR, VenJ/DGPOL, Landelijke Informatie- en ExpertiseCentrum (LIEC), OM, Financiën en BZK (januari 2014);
- b. Met andere partijen: ondersteuning regioburgemeesters, overige departementen MC Fraude (februari 2014).

Fase 2 - Communicatie aan opstellers en ontvangers van bestuurlijke dossiers over aangescherpte procedure:

- c. Brief van minister van VenJ aan korpschef, voorzitter van college van procureurs-generaal en regioburgemeesters (februari 2014);
- d. Brief van minister van VenJ aan ontvangende departementen (februari 2014).

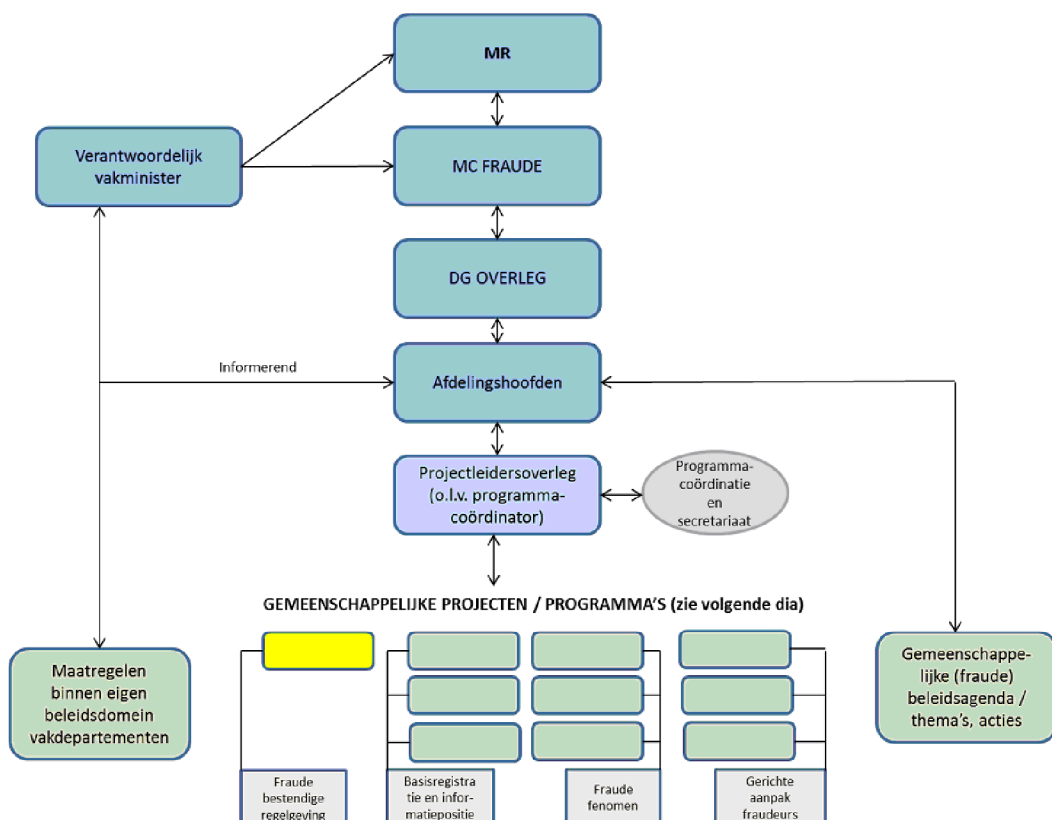
Fase 3 - Communicatie aan opstellers van bestuurlijke dossiers (operationeel niveau):

- e. Landelijke dag voor opstellers van bestuurlijke dossiers (april 2014).

2.2

Projectorganisatie

De positie van dit project binnen het traject van de Ministeriële Commissie Aanpak Fraude is in onderstaand schema geel gemarkeerd.

De samenstelling van de werkgroep fraudebestendige regelgeving is als volgt:

(VenJ,)

	(VenJ)
	(VenJ)
	(VenJ)
	(VenJ)
	(SZW)
	(VWS)
	(VWS)
	(OM)
	(FIN)
	(OCW)
	(OCW)

2.3 Rollen en verantwoordelijkheden

De werkgroep fraudebestendige regelgeving (frequentie: circa 1 keer per maand) levert de projectresultaten aan bij het Hoofdenoverleg. Vervolgens worden de resultaten doorgeleid naar het DG-overleg en vastgesteld in de Ministeriële Commissie Aanpak Fraude.

De leden van de werkgroep zijn verantwoordelijk voor de afstemming van de inbreng in de werkgroep binnen de eigen organisatie.

Monitoring projecten										Rijksbrede aanpak fraude																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
nr.	Projectnaam/activiteit	verantwoordelijke	betrokken teamleden																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	